

เปิดโครงสร้างผู้ถือหุ้นในตลาดหุ้นไทย ปี 2565

จัดทำโดย

สุมิตรา ตั้งสมวรวงษ์

ฝ่ายวิจัย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

Key Findings:

จากการศึกษาข้อมูลการถือครองหุ้นในตลาดหุ้นไทย ณ สิ้นเดือนกรกฎาคม 2565 ของบริษัทจดทะเบียนจำนวน 783 บริษัท ซึ่งมีมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดรวมกว่า 19.04 ล้านล้านบาท หรือ 99.40% ของมูลค่าหลักทรัพย์รวมทั้งตลาด พบว่า

- ตลาดหุ้นไทยมีสัดส่วนมูลค่าการถือครองหุ้นของนักลงทุนแต่ละประเภท (นักลงทุนรายย่อย นักลงทุนสถาบันในประเทศ นักลงทุนที่เป็นนิติบุคคลในประเทศ และนักลงทุนต่างประเทศ) ในสัดส่วนใกล้เคียงกัน คือ ประมาณ 1 ใน 4 ของตลาด
- เมื่อพิจารณาตามสัญชาติของนักลงทุน พบว่า มูลค่าการถือครองหุ้นประมาณ 3 ใน 4 เป็นการถือครองหุ้นโดยนักลงทุนไทย และที่เหลือประมาณ 1 ใน 4 ของทั้งตลาด ถือครองหุ้นโดยนักลงทุนต่างประเทศ โดยสอดคล้องกับสิทธิประโยชน์ของผู้ถือหุ้น (shareholders' benefits)
- เมื่อพิจารณาจากประเภทหลักทรัพย์ตามสิทธิประโยชน์ (local shares / foreign shares / NVDR) กล่าวคือ 3 ใน 4 ของทั้งตลาด เป็น local shares สอดคล้องกับสัดส่วนมูลค่าการถือครองหุ้นของนักลงทุนไทย และที่เหลือประมาณ 1 ใน 4 ของทั้งตลาด เป็น foreign shares และ NVDR ซึ่งสอดคล้องกับสัดส่วนมูลค่าการถือครองหุ้นของนักลงทุนต่างประเทศ หมายถึง นักลงทุนถือครองหุ้นตรงกับสิทธิ ทำให้ นักลงทุนได้รับสิทธิประโยชน์ครบถ้วน ทั้งสิทธิในการออกเสียงในที่ประชุมผู้ถือหุ้น (voting rights) และสิทธิประโยชน์ทางการเงิน (financial benefits)

Disclaimers:

ข้อมูลที่ปรากฏในเอกสารฉบับนี้ จัดทำขึ้นบนพื้นฐานของข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความรู้และแนวคิดแก่ผู้อ่านมิใช่การให้คำแนะนำด้านการลงทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมิได้ให้การรับรองในความถูกต้องของข้อมูล และไม่รับผิดชอบต่อความเสียหายใดๆ ที่เกิดขึ้นอันเนื่องจากการนำข้อมูลไม่ว่าส่วนใดส่วนหนึ่งหรือทั้งหมดไปใช้อ้างอิง หรือเผยแพร่ไม่ว่าในลักษณะใด นอกจากนี้ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ขอสงวนสิทธิในการเปลี่ยนแปลงแก้ไข เพิ่มเติมข้อมูลไม่ว่าส่วนใดส่วนหนึ่งหรือทั้งหมดตามหลักเกณฑ์ที่เห็นสมควร ความเห็นที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียน ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับความเห็นของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

จากการศึกษาโครงสร้างผู้ถือหุ้นในตลาดหุ้นไทย ปี 2565¹ ในตลาดหุ้นไทยจาก 1) ข้อมูลการปิดสมุดทะเบียนเพื่อรวบรวมรายชื่อผู้ถือหุ้น 2) ข้อมูล Corporate Actions 3) ข้อมูลการระดมทุนผ่านตลาดรอง ของบริษัทจดทะเบียนทั้งหมด 783 บริษัท² โดยใช้ข้อมูลล่าสุดถึงสิ้นเดือนกรกฎาคม 2565 ซึ่งมีมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดรวมกว่า 19.04 ล้านล้านบาท หรือคิดเป็น 99.40% ของมูลค่าหลักทรัพย์รวมทั้งตลาด พบว่า

ตลาดหุ้นไทยมีสัดส่วนมูลค่าการถือครองหุ้นของนักลงทุนแต่ละประเภท (นักลงทุนรายย่อย นักลงทุนสถาบันในประเทศ นักลงทุนที่เป็นนิติบุคคลในประเทศ และนักลงทุนต่างประเทศ) ในสัดส่วนใกล้เคียงกัน คือ ประมาณ 1 ใน 4 ของตลาด

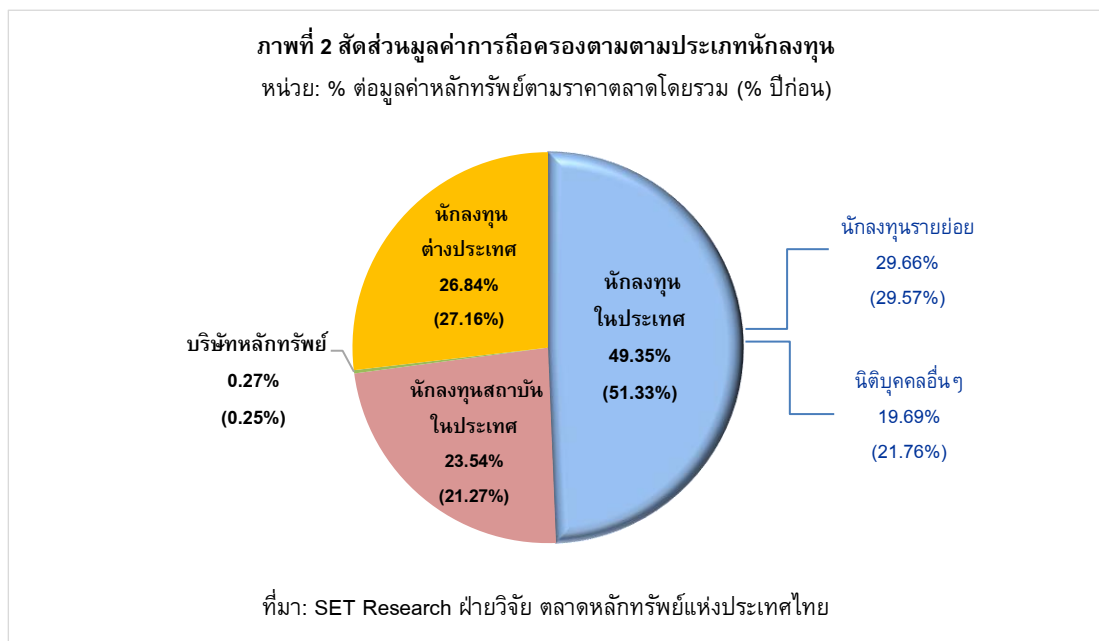
ในการศึกษานี้ จำแนกมูลค่าการถือครองหุ้นในตลาดแห่งประเทศไทยและตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (ตลาดหุ้นไทย) ตามประเภทนักลงทุน 4 ประเภท ที่ซื้อขายในตลาดหุ้นไทย ได้แก่ 1) นักลงทุนต่างประเทศ 2) นักลงทุนสถาบันในประเทศ 3) บริษัทหลักทรัพย์ และ 4) นักลงทุนภายในประเทศ (ตามภาพที่ 1) ซึ่งในส่วนของบริษัทหลักทรัพย์เป็นตัวกลางในการซื้อขายหลักทรัพย์ มีการถือครองหุ้นน้อย เฉพาะพอร์ตการถือครองหุ้นของบริษัทเท่านั้น ขณะที่ “นักลงทุนภายในประเทศ” สามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มนักลงทุนรายย่อย และกลุ่มนักลงทุนที่เป็นนิติบุคคลอื่นๆ

1 การแบ่งสัญชาตินักลงทุน ใช้ข้อมูลตามที่นักลงทุนระบุในฐานข้อมูลนักลงทุน หากนักลงทุนต่างประเทศลงทุนผ่านทางประเทศอื่น หรือ หลักรัพย์อยู่ภายใต้ผู้เก็บรักษาทรัพย์สิน (Custodian / Trustee) ในประเทศอื่น ทำให้ฐานข้อมูลนักลงทุนมีความคลาดเคลื่อนจากสัญชาติที่แท้จริงของนักลงทุนได้

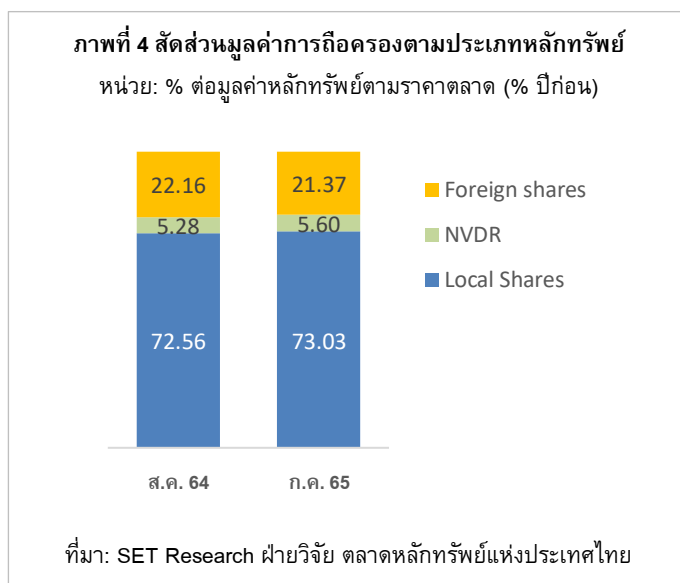
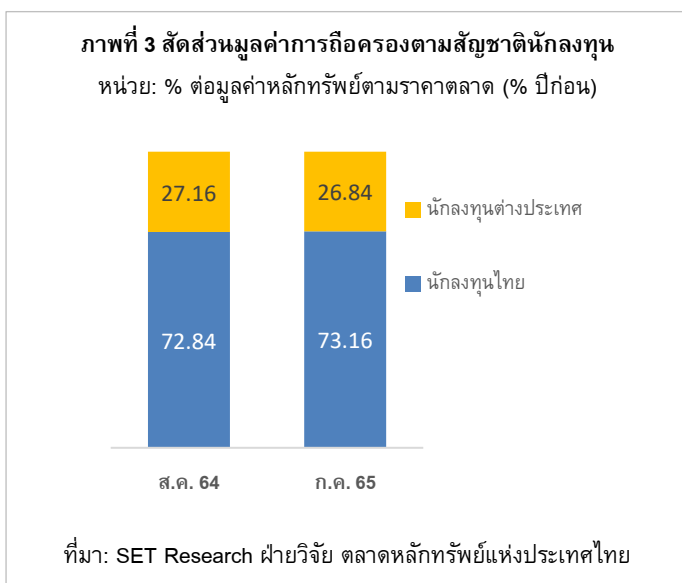
2 ข้อมูล ณ สิ้นเดือนกันยายน 2565 ไม่รวมบริษัทจดทะเบียนที่อยู่ระหว่างฟื้นฟูกิจการ กองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์ ทรัสต์เพื่อการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ (REIT)

เมื่อพิจารณาสัดส่วนมูลค่าการถือครองตามประเภทนักลงทุน พบว่า มูลค่าการถือครองหุ้นของนักลงทุนแต่ละประเภท (นักลงทุนรายย่อย นักลงทุนสถาบันในประเทศ นักลงทุนที่เป็นนิติบุคคลในประเทศ และนักลงทุนต่างประเทศ) มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน คือ ประมาณ 1 ใน 4 ของมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดโดยรวม (ตามภาพที่ 2) โดยนักลงทุนรายย่อยมีสัดส่วนมูลค่าการถือครองหุ้นสูงสุดที่ 29.66% เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปีก่อน ตามด้วยนักลงทุนต่างประเทศที่ 26.84% นักลงทุนสถาบันในประเทศที่ 23.54% และนิติบุคคลอื่นๆ ที่ 19.69%

มูลค่าการถือครองหุ้นประมาณ 3 ใน 4 ของมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดเป็นการถือครองหุ้นโดยนักลงทุนไทย ขณะที่อีก 1 ใน 4 เป็นการถือครองหุ้นโดยนักลงทุนต่างประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับสิทธิประโยชน์ของผู้ถือหุ้น (shareholders' benefits) ที่มูลค่าการถือครองหุ้นรวม 3 ใน 4 ของทั้งตลาดเป็น local shares

จากที่กล่าวมาข้างต้น พบว่า นักลงทุนไทยมีมูลค่าการถือครองหุ้นรวม ประมาณ 73.16% ของมูลค่ารวมหลักทรัพย์ตามราคาตลาด และนักลงทุนต่างประเทศมีมูลค่าการถือครองหุ้นรวม ประมาณ 26.84% ของมูลค่ารวมหลักทรัพย์ตามราคาตลาด (ภาพที่ 3)

เมื่อพิจารณาตามประเภทหลักทรัพย์ตามสิทธิประโยชน์ (local shares / foreign shares / NVDR) กล่าวคือ ประมาณ 3 ใน 4 ของทั้งตลาด หรือ 73.03% ของมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด เป็น local shares และที่เหลือประมาณ 1 ใน 4 ของทั้งตลาด หรือ 21.37% ของมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด เป็น foreign shares และ NVDR (ภาพที่ 4) สอดคล้องกับสัดส่วนมูลค่าการถือครองหุ้นของนักลงทุนไทยและนักลงทุนต่างประเทศตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น หมายถึง นักลงทุนถือครองหลักทรัพย์ตรงตามสิทธิประโยชน์ส่งผลให้นักลงทุนได้รับสิทธิประโยชน์ครบถ้วน ทั้งสิทธิในการออกเสียงในที่ประชุมผู้ถือหุ้น (voting rights) และสิทธิประโยชน์ทางการเงิน (financial benefits)

โดยสรุปจากการศึกษาโครงสร้างผู้ถือหุ้นในตลาดหุ้นไทย ปี 2565 พบว่า ในตลาดหุ้นไทยมีสัดส่วนมูลค่าการถือครองหุ้นของนักลงทุนแต่ละประเภทในสัดส่วนใกล้เคียงกัน และนักลงทุนยังให้ความสำคัญกับการรักษาสิทธิประโยชน์ของตนเอง โดยเลือกถือครองหุ้นตรงตามสิทธิ ทำให้ได้รับสิทธิประโยชน์ของผู้ถือหุ้นครบถ้วน
